

INNSIDEN

Hjelper jødene

En av lederne for «Likvidasjonsstyret for inndratte jødiske formuer», Rolf Svinndal (bildet), vil hjelpe til for å finne ut hva som skjedde med pengene. Dermed kan jakten på rundt 500 millioner kroner bli lettere. Detaljerte regnskap er sporløst forsvunnet. **Side 5**

Hovedmann hjelper jødene i formue-jakt

Av BJØRN WESTLIE

En av lederne for «Likvidasjonsstyret for inndratte jødiske formuer», Rolf Svinndal (90), vil hjelpe til for å finne ut hva som skjedde med pengene. Dermed kan jakten på rundt 500 millioner kroner bli lettere. Detaljerte regnskap er sporløst forsvunnet.

– Det er ikke noe jeg heller vil enn å hjelpe til, sier Svinndal. Han er den siste gjenvende av lederne fra organisasjonen som likviderte hjemmene og eiendommene til rundt 2000 jøder i Norge. Nå vil han bistå Jusdepartementet og jødene i deres granskning av det som skjedde.

Likvidasjonsstyret i Oslo tok seg av jødeboene i Sør-Norge. Rolf Svinndal fikk en ledende stilling fordi hans familie drev trikotasjebutikk i Oslo. Svært mange av jødernes forretninger i Oslo var i samme bransje.

Regnskapene er borte

Svinndal hevder at hans administrasjon førte nøyaktig regnskap og at ingen penger ble borte når først Likvidasjonsstyret hadde fått hånd om dem. Ifølge Svinndal var hele Likvidasjonsstyrets arkiv med regnskapsbøker og bokholderi inntakt da krigen sluttet og han ble arrestert. I dag er regnskapsbøkene ikke å

UVENTET HJELP: Rolf Svinndal her fra rettsaken da han ble dømt til fem års tvangsarbeid for sin rolle under ranet av de norske jødene i 1942 og 1943. I dag er han 90 år gammel og vil hjelpe til med å finne ut av hvor det ble av jødernes penger. Foto: NTB

finne i Riksarkivet der Likvidasjonsstyret og Tilbakeføringskontoret arkiv nå befinner seg.

– Kontantbeløpene og de pengene som kom inn fra de mange bostyrene som fikk i opp-

gave å realisere verdiene i hvert enkelt bo ble satt inn på konto i Kredittkassen, sier han. Rundt åtte millioner 1945-kroner skal ha vært på Likvidasjonsstyret konto da det såkalte Tilbakefø-

ringskontoret i 1945 begynte arbeidet med å returnere det som hadde blitt tatt.

Solgt på auksjoner

Innboet fra jødernes leiligheter ble hovedsaklig solgt på auksjoner. Forretningene overtatt av andre. Mindre gjenstander ble solgt fra en butikk som ble opprettet i det som i dag er Håndverkeren i Oslo. Salget ble avsluttet i slutten av 1943. Da fikk Likvidasjonsstyret også ansvaret for boene etter de mange ikke-jødene som hadde flyktet fra landet.

Anslagsvis ble verdier for 500 millioner 1995-kroner stjålet fra de norske jødene. Store verdier ble tatt av tyske okkuperanter og andre. Rolf Svinndal sier han ikke vet hvor mye penger Likvidasjonsstyret tok hånd om. Vel halvparten av de rundt 30 som arbeidet i styret var ifølge Svinndal ikke medlemmer av Nasjonal Samling og ble heller ikke straffet.

– Vi satt inn hver krone og øre i Kredittkassen. Riksrevisjonen var på vårt bokholderi hele tiden. Er noe borte, må andre ha tatt det. Vi hadde helt separate regnskaper for jødene og flyktningene. Etter krigen ble dette slått sammen til det jeg vil kalle en eneste suppe. Jeg forstår at Tilbakeføringskontoret tilbakebetalte kun 68 prosent av verdiene til dem som fikk penger tilbake. Men 68 prosent av hva? spør Rolf Svinndal.